



## Téma: Héják és galambok – Konfliktus

### 1. szakasz: Hogyan alakulnak ki konfliktusok?

A konfliktus – csakúgy, mint az együttműködés – az emberi magatartás része. Hogyan hat mindennapi életünkre egyéni és közösségi szinten, és hogyan hatott az emberek életére a múltban?

#### E szakasz tanulási eredményei

A diákok képesek lesznek az alábbiakra:

- konfliktusok okainak és következményeinek elemzése
- az egyének és a csoportok konfliktus kialakulásában játszott szerepének megértése
- a konfliktus pozitív és negatív vetületeinek megértése

#### Biztosított segédanyagok

1. segédanyag: Térképek, szemelvények, fafestmény
2. segédanyag: **Szemelvények**, fogalommeghatározások, festmény

#### 1. csoportos feladat: Kiváltó okok (Adjon 15 percet a feladatra)

E feladat során a diákok az interperszonális kapcsolatok nézőpontjából kiindulva határoznak meg olyan okokat, amelyek konfrontációhoz vezethetnek az emberek között. Ossa az osztályt négy csoportra, és adjon mindegyik csoportnak egy nagy papírlapot, melyen az alábbi kapcsolatok egyike szerepel. Kérje meg a diákokat, hogy írjanak le olyan lehetséges okokat, amelyek miatt az emberek ezekben a kapcsolattípusokban konfliktusba kerülhetnek egymással.

- *Szomszédok*
- *Családok*
- *Barátok*
- *Iskolatársak vagy kollégák*

Ezt követően szervezzen vitát, amely során az osztály összehasonlítja és szembeállítja egymással a különböző elképzeléseket. Elősegítendő, hogy a diákok a nagyobb összefüggésekről is elgondolkodjanak, valamint arról, hogy nemzeti és nemzetközi szinten hogyan alakulnak ki konfliktusok, kérje meg őket arra, hogy tágabb fogalmak – mint például egyenlőtlenség, igazságtalanság, uralom, elnyomás, politikai vélemény és ideológia, ambíció, verseny stb. – mentén fogalmazzák újra gondolataikat.

#### 1. osztályfeladat: Forradalmak (Adjon 15 percet a feladatra)

E feladat során a diákok a konfliktusok kiváltó okainak feltárását követően eljutnak annak megértéséig, hogy ezek az okok hogyan foghatják össze az embereket a változtatásra irányuló erőfeszítéseik megvalósítása érdekében. Az alábbi három történelmi pillanatot fogják tanulmányozni összehasonlítás céljából: a 2011-es közel-keleti forrongásokat („arab tavasz”), az egykor szovjet ellenőrzés alatt álló kelet-európai országokban 1989-ben lezajlott forradalmakat és az 1848-as európai forradalmi mozgalmakat.



Először is kérje meg a diákokat az 1. segédanyagban található térképek tanulmányozására. Előfordulhat, hogy fel kell frissíteni, vagy össze kell foglalni az ezen eseményekkel kapcsolatos előzetes ismereteiket, annak biztosítása érdekében, hogy megfelelően megértsék azokat a konkrét körülményeket, amelyek között e forradalmi pillanatok kialakultak. Ismertesse meg velük a „dominóforradalmak” koncepciót, amellyel mind a három epizód leírható.

Ezt követően kérje meg őket, hogy magukban olvassák el az 1. segédanyagban található, a történészek cikkéből kivágott szemelvényt.

Kérje meg őket arra, hogy határozzák meg és sorolják fel a hasonlóságokat és a különbségeket a cikkben elemzett, 2011-ben, 1989-ben és 1848-ban lezajlott események között. Közös vita keretében gyűjtse össze a hozzászólásaikat, végezetül pedig nyújtson nekik segítséget a forradalom fogalmának oly módon történő meghatározásához, amely megkülönbözteti azt más konfliktusoktól, figyelembe véve a civil társadalmak és az eszmények stb. szerepét.

A feladat lezárásaként kérje meg a diákokat az 1. segédanyag legutolsó elemét képező falfestmény jelentésének megvitatására. Milyen szimbólumokat használtak a forradalom elképzelésének kifejezésére? Hogyan köthető a feladat során megvitatott esetekhez? A falfestménnyel összefüggésben miért a „tavasz” képét használják 2011. és 1848. esetében? Helyes ez?

## **2. csoportos feladat: Az erőszak kultúrája (Adjon 15 percet a feladatra)**

Minden konfliktus magában hordozza az erőszak lehetőségét. E feladat során a diákok az erőszak bemutatásának tanulmányozásán keresztül elgondolkodnak arról, hogy hogyan fejlődhet ki az erőszak kultúrája egy társadalomban.

Szervezzen vitát, amelynek keretében a diákok megválaszolhatják az alábbi kérdéseket:

- Hogyan tehetnek ki erőszaknak téged bizonyos szórakoztató vagy szabadidős tevékenységek?
- Véleményed szerint ez a kitétség erőszakosabbá tesz téged? Miért, illetve miért nem?
- Véleményed szerint elárulnak-e valamit az erőszak bizonyos aspektusait üdvözítő szórakoztató és szabadidős tevékenységek a társadalom erőszakhoz fűződő viszonyáról?

A diákok összevetik a jelenlegi helyzetet az I. világháború utáni Olaszország helyzetével, amikor is az erőszak dicsőítése – különösen egyes művészek munkásságán keresztül – elősegítette a fasiszmus kialakulását. Elsősorban az alábbi két akkori futurista művész esetét vizsgálják: Filippo Tommaso Marinetti (1874–1944) költő és festő, a Futurista kiáltvány szerzője és a Nemzeti Fasiszta Párt (PNF) egyik első támogatója, valamint Alfredo Gauro Ambrosi (1901–1945) festő, aki 1920 és 1940 között Benito Mussolini szolgálatában dolgozott.

Elemazzék, és kis csoportokban vitassák meg a diákok a 2. segédanyagban található dokumentumokat. Kérje meg őket az alábbi kérdések írásbeli megválaszolására:

- Hogyan tekint az erőszakra a Futurista kiáltvány e részlete?
- Véleményed szerint gyűlöletbeszédnek minősül-e az Európa Tanács meghatározás szerint a Futurista kiáltvány eme részlete? Miért?
- Mit árul el a futurizmus és a fasiszmus közötti, az I. világháború utáni Olaszországban kialakult kapcsolatról Alfredo Gauro Ambrosi Mussoliniról készült e festménye? Mutasd be azokat a vizuális elemeket, amelyek ezt a benyomást keltik benned! (*Megjegyzés:* a légi festészet)



## EURÓPAI TÖRTÉNELEM HÁZA

technikáját a futuristák 1929-ben vezették be; alapja az az elképzelés volt, hogy a repülés technológiája új perspektívákat és egy új valóságot teremtett, melyet a festészet bemutathat.)